

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

## Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te HALLAAR

---

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 12691

Instelling Vrije Basisschool

Directeur Michel MEURIS

Adres L. Carréstraat 16\_c - 2220 HALLAAR

Telefoon 015-24.11.20

Fax 015-24.11.20

E-mail gvgbasisschool\_hallaar@scarlet.be

Website www.basisschool-hallaar.be

Bestuur van de instelling VZW KBHODB

Adres Kerkhofstraat 1 - 2220 HEIST-OP-DEN-BERG

Scholengemeenschap Putte-Heist

Adres Peulisstraat 18 - 2580 PUTTE

CLB Vrij CLB Het Kompas

Adres Vijfhoek 1 A - 2800 MECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 21-04-2017, 24-04-2017, 26-04-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 26-04-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 05-05-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Eddy LAMBERTS

Teamleden Els VER EECKE

## INHOUDSTAFEL

|                                                                                                    |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| INLEIDING.....                                                                                     | 3  |
| 1 SAMENVATTING .....                                                                               | 5  |
| 2 DOORLICHTINGSFOCUS .....                                                                         | 8  |
| 2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus .....                                                    | 8  |
| 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus .....                           | 8  |
| 3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? .....                                          | 9  |
| 3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden? .....                                          | 9  |
| 3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen? .....                                      | 9  |
| 3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie .....                                               | 9  |
| 3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming .....                                                   | 9  |
| 3.1.1.3 Vastellingen kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming .....              | 10 |
| 3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands .....                                                          | 15 |
| 3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming .....                                                    | 18 |
| 3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'? ..... | 21 |
| 3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden? .....                                | 22 |
| 3.2 Respecteert de school de overige reglementering? .....                                         | 23 |
| 4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? .....                                                      | 25 |
| 4.1 Onderwijsaanbod .....                                                                          | 25 |
| 4.2 Rapporteringspraktijk .....                                                                    | 28 |
| 5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL .....                                                              | 31 |
| 6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL .....                                                          | 34 |
| 6.1 Wat doet de school goed? .....                                                                 | 34 |
| 6.2 Wat kan de school verbeteren? .....                                                            | 35 |
| 6.3 Wat moet de school verbeteren? .....                                                           | 35 |
| 7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN .....                                                | 36 |
| 8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....                                                  | 36 |

## INLEIDING

### De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

### Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen  
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.  
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - ♦ het onderwijsaanbod
    - ♦ de uitrusting
    - ♦ de evaluatiepraktijk
    - ♦ de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

### **Het advies**

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

### **Tot slot**

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

# 1 **SAMENVATTING**

De gesubsidieerde vrije gemengde basisschool in Hallaar is een kindvriendelijke en laagdrempelige school. Ze is gelegen iets buiten het centrum van het dorp langs de verbindingsweg tussen Heist-op-den-Berg en Itegem. De meeste leerlingen komen uit Nederlandstalige gezinnen met een gunstige sociaal-economische achtergrond. Het team bestaat overwegend uit ervaren leerkrachten aangevuld met enkele jongeren die vaak een rol in de ondersteuning van leerlingen opnemen.

De directeur staat in voor de dagelijkse leiding van de school. Hij doet dit op aanmoedigende en hartelijke wijze en heeft oog en oor voor de grote en kleine problemen van leerlingen, ouders en leerkrachten. Mede onder zijn impuls heerst in deze school en binnen het leerkrachtenteam een collegiale sfeer en een positieve dynamiek. Tekenend is dat alle leerkrachten aangeven dat ze in deze school graag komen werken.

Op basis van het vooronderzoek van 18 april 2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden wiskundige initiatie en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands en muzische vorming de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van het onderwijsaanbod, de rapporteringspraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de resultaten voor het leergebied muzische vorming in de kleuterafdeling en voor het leergebied Nederlands in de lagere afdeling aan de verwachtingen van de overheid voldoen.

De leergebieden wiskundige initiatie in de kleuterafdeling en muzische vorming in de lagere afdeling voldoen niet. Het onderwijsaanbod is voor beide leergebieden onvolledig, weinig samenhangend en onvoldoende gradueel opgebouwd.

In de kleuterafdeling zorgt de thematische manier van werken ervoor dat alle leergebieden geïntegreerd aan bod komen. De kleuters krijgen gevarieerde leeractiviteiten aangeboden en krijgen kansen om via manipuleren, experimenteren en exploreren kennis, vaardigheden en inzichten te verwerven. Dagelijks voorzien de kleuteronderwijzers activiteiten waarbij ze de kleuters uitnodigen om onder meer te zingen, te ritmeren, versjes op te zeggen, te bewegen, te dansen, te tekenen en te schilderen.

Ondanks heel wat goede initiatieven liggen er in de kleuterafdeling ook vele werkpunten. De kleuteronderwijzers kunnen onder meer de efficiëntie van de plannings- en observatiedocumenten verhogen en hun thema-inhouden plannen, vormgeven en bewaken op basis van dominante (essentiële) leerplandoelen. Meerdere activiteiten zijn te weinig afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de kleuters of beantwoorden onvoldoende aan de verwachtingen van het leerplan of de ontwikkelingsdoelen. Tevens hebben een aantal speelleerhoeken een weinig uitdagend karakter. Daarnaast missen de kleuteronderwijzers opportuniteiten bij het intentioneel aanbrengen van essentiële (wiskundige) begrippen, bij het uitwerken van graduele leerlijnen, bij het voorzien van een permanent aanbod rond meten, wegen, rangschikken, één-één-relaties, conservatie, kopen en verkopen ...

Een aantal belangrijke werkvormen die gangbaar zijn in de kleuterafdeling vonden hun vervolg in het eerste leerjaar. Het overleg tussen de kleuteronderwijzers van de derde kleuterklas en de onderwijzer van het eerste leerjaar biedt mogelijkheden om de klaswerkingen van de betrokken (kleuter)onderwijzers verder op elkaar af te stemmen. Groeimarge is er nog door afspraken te maken onder meer omtrent essentiële begripsvorming, pengreep, schrijfhouding, kalenders en het correct gebruik van getalbeelden en letters.

In de lagere afdeling gebruiken de onderwijzers onderwijsleerpakketten om de continuïteit en de verticale samenhang van hun onderwijsaanbod Nederlands te plannen en inhoudelijk uit te werken. Doordat ze de lesinhouden vrij consequent volgen, slagen de onderwijzers erin een vrij volledig en evenwichtig onderwijsaanbod te realiseren. Het bewaken van de volledigheid van het aanbod is een aandachtspunt. In meerdere klassen ligt de klemtoon tijdens de lessen Nederlands en in de evaluatiepraktijk op spelling, (technisch) lezen en taalbeschouwing. Het leerkrachtenteam investeert in diverse waardevolle leesbevorderende initiatieven. Meerdere leerkrachten weten toch ook een aantal aantrekkelijke spreek-, luister- of (creatieve) schrijfopdrachten te creëren.

Voor het leergebied muzische vorming hebben de onderwijzers al een weg afgelegd om hun leerlingen een meer gevarieerd aanbod aan lesactiviteiten aan te bieden. Het domein beeld is in de meeste klassen sterk uitgewerkt. De andere domeinen krijgen, leerkrachtafhankelijk, al dan niet een kwaliteitsvolle invulling. Er zijn tevens verschillen tussen de onderwijzers in de mate waarin ze erin slagen om de krachtlijnen van de eindtermen, het leerplan en de eigen schoolvisie toe te passen in de klaspraktijk. Er liggen voor het leerkrachtenteam opportuniteiten bij het doelgericht in kaart brengen van het globale muzische onderwijsaanbod zodat ze kunnen nagaan of ze alle leerplandoelen in voldoende mate bereiken. Aanvullend hebben de onderwijzers nood aan gelijkgerichte afspraken om zo de muzische competenties van de leerlingen op een kwaliteitsvolle manier te kunnen evalueren en erover te kunnen rapporteren. Het team weet dat het leerplan mediaopvoeding nog op een meer diepgaande verkenning en implementatie ligt te wachten. Het schoolteam bracht zelf al een aantal sterktes en zwaktes van de werking voor dit leergebied in kaart, maar dit leidde tot nu toe niet tot afspraken voor gerichte verbeteracties.

Het onderzoek van het onderwijsaanbod wijst uit dat het schoolteam sterk inzet op milieubewustzijn, en op een sportieve en gezonde levensstijl. Zo zet het team in op afvalsortering en compostering. Tevens organiseert het voor alle leerlingen van de lagere afdeling yogalessen en zorgen de leerkrachten voor sportieve randactiviteiten. Ook de projectwerking vormt een verrijking van het onderwijsaanbod. Tijdens de lessen mens en maatschappij hebben meerdere onderwijzers weinig aandacht voor het dynamisch gebruik van tijd- en ruimtekaders. Voor meerdere leergebieden en leergebiedoverschrijdende thema's fungeren de ontwikkelingsdoelen, eindtermen of leerplannen en hun achterliggende visie te weinig als richtsnoer voor het onderwijsaanbod. Illustratief zijn de lessen Frans in de derde graad waar de focus meer op spreken en mondelinge interactie dient te liggen.

De school wil eveneens een zorgzame school zijn waar kinderen met leer- of ontwikkelingsproblemen kunnen rekenen op begeleiding en ondersteuning van het zorg- en leerkrachtenteam. Ook leerlingen met ontwikkelingsvoorsprong krijgen geregeld een aanvullend en uitdagend aanbod. In de kleuterafdeling vormt het nog een werkpunt om de observaties van de klasleerkrachten te koppelen aan essentiële leerplandoelen. In de lagere afdeling is de aandacht voor actief leren en voor het hanteren van gedifferentieerde werkvormen in functie van zorgverbreding en eerstelijns hulp veeleer leerkrachtafhankelijk. Het vormt een uitdaging voor het zorgteam om een digitaal leerlingvolgsysteem uit te bouwen dat gemakkelijk hanteerbaar en raadpleegbaar is.

Het kwaliteitsonderzoek naar de rapporteringspraktijk wijst uit dat de school van in de kleuterafdeling inspanningen levert om de ouders te informeren over de leer- en ontwikkelingsvorderingen van hun kind(eren).

Het ontbreekt de school echter aan een gedragen visie op evalueren en rapporteren. Dit uit zich onder meer in een gebrek aan afspraken over de inhoud van oudercontacten in de kleuterafdeling en in de opmaak van de schoolrapporten in de lagere afdeling die voor verbetering vatbaar zijn. De huidige rapporten geven vooral info over cognitieve leergebieden. Leerlingen met uitgesproken muzische, technische en ICT-vaardigheden (ICT staat voor Informatie- en communicatietechnologie) vinden in het rapport weinig waardering voor aanwezige talenten.

De onderwijzers zijn nog zoekend naar een manier om alle informatie op een gelijkgerichte en evenwichtige wijze op te nemen in de rapporten. Tevens is er groeimarge door de minder cognitieve leergebieden en domeinen te evalueren op basis van de principes van het leerplan en op basis van duidelijke vooraf bepaalde criteria.

Positief is dat de onderwijzers heel wat inspanningen leveren om aanmoedigende commentaren op de rapporten te formuleren.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de directeur veel belang hecht aan een gedragen besluitvorming. Hij geeft de leerkrachten inspraak bij het nemen van beslissingen en nodigt hen uit om samen de school verder uit te bouwen.

Er liggen voor de directeur kansen om bepaalde teamleden te mandateren en ruimte te geven om, onder zijn supervisie, pedagogisch-didactische thema's uit te werken. Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling is er momenteel nood aan een of meer teamleden die, in overleg met alle leerkrachten, vernieuwingen op kwaliteitsvolle en gelijkgerichte wijze introduceren, begeleiden, evalueren en bijsturen.

In het kader van integrale kwaliteitszorg vormt het voor de school nog een uitdaging om de leerlingresultaten aan te grijpen om op schoolniveau na te gaan wat al goed loopt en wat aangepast moet worden.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Dit resulteert in een gunstige beoordeling.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne (BVH) van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de organisatie van het preventiebeleid een positieve evolutie kent sinds de recente aanstelling van een nieuwe preventieadviseur, die nog in opleiding is. Toch is er op het vlak van de opsporing, de analyse en de beheersing van risico's en tekorten nog een hele weg af te leggen. Daarom besluit de onderwijsinspectie tot een gunstig advies beperkt in de tijd voor deze erkenningsvoorwaarde.

Ook voor het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen besluit de onderwijsinspectie deze doorlichting met een gunstig eindadvies beperkt in de tijd. Dat betekent dat de school drie schooljaren de tijd krijgt om de vermelde tekorten voor de leergebieden wiskundige initiatie (kleuterafdeling) en muzische vorming (lagere afdeling) en voor BVH weg te werken. Daarna volgt een nieuwe controle door de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie gelooft in het potentieel en de huidige dynamiek binnen het leerkrachtenteam en wenst het team succes toe bij het wegwerken van de tekorten.

## **2 DOORLICHTINGSFOCUS**

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

### **2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus**

#### **Kleuteronderwijs - Leergebieden**

- wiskundige initiatie
- muzische vorming

#### **Lager onderwijs - Leergebieden**

- Nederlands
- muzische vorming

### **2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus**

#### **Onderwijs - Curriculum**

- Onderwijsaanbod

#### **Onderwijs - Evaluatie**

- Rapporteringspraktijk



### **3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?**

#### **3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?**

##### **3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?**

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

##### **3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie**

###### **Voldoet niet**

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in onvoldoende mate na. In hun onderwijsaanbod verwerken zij weinig activiteiten die doelbewust gericht zijn op het verwerven van wiskundige begrippen en vaardigheden. De kleuters krijgen veeleer sporadisch opdrachten die hen uitnodigen om op hun niveau ervaringen op te doen met onder meer meten, wegen, conservatie, één-één-relaties en rangschikken. De observatiepraktijk mist systematiek en verloopt doorgaans weinig doelgericht.

##### **3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming**

###### **Voldoet**

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming in voldoende mate na. De meesten zorgen voor een gevarieerd aanbod aan activiteiten binnen een geïntegreerde themawerking. Tevens waken ze erover dat de verschillende domeinen van het leergebied aan bod komen. De muzische aanpak van de kleuteronderwijzers stimuleert de kleuters om vanuit impressies op expressieve wijze vorm te geven aan gevoelens, gedachten, belevingen ... De kleuters krijgen in meerdere klassen kansen om met allerlei materialen en technieken te experimenteren en zo hun muzische talenten creatief te verkennen en te ontplooien.

### 3.1.1.3 Vastellingen kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en muzische vorming

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b>                | Alle kleuteronderwijzers werken met thema's die ze in grote lijnen op voorhand plannen en invulling geven. Door de thematische werking bekomen de meeste kleuteronderwijzers, tot op zekere hoogte, horizontale samenhang tussen de leergebieden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Onderwijsaanbod</b>           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <i>Referentiekader</i>           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <i>Planning</i>                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <i>Evenwichtig en volledig</i>   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <i>Samenhang</i>                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <i>Brede harmonische vorming</i> | De meeste thema's komen in alle klassen op één of andere manier aan bod. Er is weinig variatie in het globale aanbod. Dit is onder meer te wijten aan de beperkte inspraak van de kleuters bij de planning en inhoudelijke invulling van de thema's. Veeleer sporadisch gaan de kleuteronderwijzers in op actuele interesses van de kleuters. Als dit toch eens gebeurt dan blijft het meestal beperkt tot een activiteit met de betrokken kleuter en trekt de kleuteronderwijzer de betoonde belangstelling niet of slechts in beperkte mate open naar een nieuw thema of naar gezamenlijke doe- en leeractiviteiten. |
| <i>Actief leren</i>              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

Leerkrachtafhankelijk maken de kleuteronderwijzers er werk van om het lopende thema te visualiseren in het klasbeeld. Met onder meer een themahoek, boeken, prenten, foto's en andere ondersteunende attributen accentueren en verrijken deze kleuteronderwijzers het thema en creëren ze voor de kleuters mogelijkheden om zich optimaal in te leven. Deze manier van werken heeft als voordeel dat de kleuters impressies en inspiratie kunnen opdoen in de aanloop naar creatieve expressie. Andere kleuteronderwijzers hebben op dit vlak nog een inhaalbeweging te maken.

Om de planning en de uitwerking van hun onderwijsaanbod richting te geven, hanteren sommige kleuteronderwijzers vooral het leerplan, anderen baseren zich veelal op een koepeleigen 'werkplan'. Het kleuterteam bevindt zich op dit vlak in een overgangsfase en wil naar de toekomst hoofdzakelijk het leerplan gebruiken als referentiekader.

Alle kleuteronderwijzers maken gebruik van een elektronisch planningsinstrument voor de opmaak van hun weekplan en hun dagagenda. In dit planningsinstrument hebben de kleuteronderwijzers de mogelijkheid om per lesactiviteit passende leerplandoelen te selecteren. De verdeling van de leerplandoelen in dit elektronisch planningsinstrument over de drie leerjaren stemt echter niet overeen met die van het leerplan waardoor het vooral voor de kleuteronderwijzers van de tweede kleuterklas heel moeilijk is om leerjaarspecifieke doelen aan te klikken. Het gevaar bestaat dat de vierjarige kleuters hierdoor niet altijd de doelen aangeboden krijgen die voor hun leeftijd bestemd zijn.

Ondanks het feit dat de kleuteronderwijzers in hun dagagenda bij de meeste lesactiviteiten leerplandoelen vermelden (zie lesfiches), hebben ze nog een weg af te leggen om bij elke themapanning te vertrekken vanuit een beperkt aantal dominante (essentiële) leerplandoelen waaraan ze per leergebied hoekenverrijking, streefwoordenschat, begrippen ... koppelen.

Tevens liggen er opportuniteiten om vanuit onderling overleg groeilijnen te ontwikkelen die nodig zijn om de huidige manier van werken én de graduele opbouw van het onderwijsaanbod sluitend, transparant en leeftijdsspecifiek te maken.

In een aantal klassen gaat er veel tijd naar doelloos ‘vrij spel’. De meeste kleuteronderwijzers grijpen deze spelmomenten onvoldoende aan om vanuit speelse en gevarieerde activiteiten dominante themadoelen na te streven of kleuters gericht te remediëren.

Gelet op de lesactiviteiten die de onderwijsinspectie bijwoonde of in de planningsdocumenten kon terugvinden, liggen er voor de kleuteronderwijzers tevens heel wat groeikansen om zich de visie en de inhoud van de verschillende leerplannen eigen te maken. Zeker op het vlak van wiskundige initiatie weten de kleuteronderwijzers nauwelijks wat van hen verwacht wordt. Sommige kleuteronderwijzers bieden hun kleuters momenteel activiteiten aan die leiden tot didactische vervroeging. Het vormt een duidelijk werkpunt voor het leerkrachtenteam om zich hierover te beraden.

In meerdere klassen plannen de kleuteronderwijzers wekelijks activiteiten gericht op het stimuleren van wiskundige vaardigheden. Ondanks het feit dat de kleuteronderwijzers over een begrippenlijst beschikken, hebben ze niet de gewoonte om bij de uitwerking van elk thema een aantal begrippen bewust op te nemen in de planning. Bovendien weten ze slechts in beperkte mate van elkaar wie aan welke begrippen werkt of al gewerkt heeft. Tevens gaat slechts een minderheid van de kleuteronderwijzers na of de kleuters alle voor hun leeftijd bestemde begrippen en wiskundige vaardigheden echt verworven hebben. Er is nog groeimarge om begripsvorming meer intentioneel aan bod te laten komen zodat onder meer de handelings- en verwoordingsmogelijkheden van de kleuters binnen het wiskundeonderwijs vergroot worden.

De kalenders zijn, op een uitzondering na, op elkaar afgestemd en gradueel opgebouwd over de leeftijdsgroepen heen. Het dagelijks gebruik ervan zorgt ervoor dat de kleuters enig inzicht verwerven in de tijd en het weer. In meerdere klassen liggen er opportuniteiten om via de kalenders meer tijdsbegrippen aan te brengen en te visualiseren (dag, nacht, ochtend, avond, voormiddag, middag, namiddag, vandaag, morgen, gisteren ...). Er is eveneens nog ruimte om bepaalde (reken)vaardigheden met de kalenders meer diepgaand in te oefenen (vooruit- en teruggestellen, vooruit- en terugblikken ...). Tevens ontbreekt in meerdere klassen een voorstelling van cyclische tijd.

Weinig kleuteronderwijzers houden de lichamelijke groei van hun kleuters bij. Ze gaan voorbij aan het waardevol karakter van dergelijke metingen en laten kansen liggen om samen met de kleuters te reflecteren over de meetresultaten. Ook andere meet- en weegactiviteiten kunnen aan kracht winnen.

Het oordeelkundig gebruik van onder meer een keuzebord waarmee de kleuteronderwijzers de zelfwerkzaamheid en de zelfsturing van de kleuters kunnen stimuleren, vraagt om reflectie. Binnen deze context liggen er voor de meeste kleuteronderwijzers uitdagingen om met gradueel opgebouwde stappenplannen, materialen met zelfcorrectie, constructieschema's, pictogrammen en hoekaanduidingen kleuters middelen aan te reiken om het eigen leerproces zelf in handen te nemen.

Ondanks het feit dat het domein beeld in meerdere klassen primeert, besteden vele kleuteronderwijzers gaandeweg meer aandacht aan het evenwicht tussen alle domeinen van het leergebied muzische vorming. Hierdoor krijgen de kleuters een breder palet aan muzisch-creatieve opdrachten aangeboden. De kleuteronderwijzers zorgen ervoor dat de kleuters geregeld en op gevarieerde wijze kunnen zingen, ritmeren, bewegen, versjes opzeggen, dansen, tekenen, schilderen, knutselen ... Tevens groeit bij alle kleuteronderwijzers het besef dat ze bij het muzisch-creatief werk vooral aandacht dienen te besteden aan het proces (muzische grondhouding, beschouwen en creëren) veeleer dan aan het product.

Tijdens de beeldende activiteiten mogen de kleuters in meerdere klassen experimenteren met diverse materialen en technieken. In sommige klassen is de creahoek ingericht als een atelier waar de kleuters kunnen schilderen, knutselen en modelleren. De meeste kleuteronderwijzers wisselen af in twee- en driedimensionaal werk. Ook groepswerken komen occasioneel voor.

Sommige kleuteronderwijzers laten tijdens wisselmomenten geregeld op speelse wijze muzische en bewegingstussendoortjes aan bod komen. Ze maken hiervoor gebruik van verschillende poppen, muziekinstrumenten en andere attributen en geven zo bijkomend invulling aan de domeinen dramatisch spel, muzisch taalgebruik, muzikale opvoeding en bewegingsexpressie.

De kleuteronderwijzers nemen soms deel aan culturele evenementen of organiseren deze zelf. Zo zijn er muzische activiteiten op schoolniveau, bijvoorbeeld onder de vorm van muzische projecten, een schoolfeest of het bijwonen van een theatervoorstelling. Ook (klasdoorbrekend) poppenspel komt wekelijks aan bod.

**Materieel beheer**  
**Uitrusting**  
*Ontwikkelingsmaterialen*  
*Leermiddelen*

Meerdere klassen geven een verzorgde, kindvriendelijke en functionele indruk en beschikken over een voldoende groot basisassortiment aan ontwikkelings- en spelmaterialen. In sommige klassen is de overzichtelijkheid of de bewegingsruimte voor de kleuters veeleer beperkt. Tevens zijn in enkele klassen ontwikkelingsmaterialen, meubilair of tapijten aan vervanging toe.

Hoeken die georiënteerd zijn op wiskundige initiatie komen wisselend voor. Niet in alle klassen is een zand/watertafel beschikbaar en is de winkelhoek voldoende uitdagend voor de kleuters. De kansen die kleuters zouden moeten krijgen om onder meer te tellen, te sorteren, te wegen en met geld om te gaan, liggen er aan de lage kant.

In vrijwel geen enkele klas is een permanent aanbod aan materialen aanwezig waarvan de kleuters op wiskundig vlak vrij gebruik kunnen maken om onder meer te meten, te wegen, te vergelijken, te ordenen en te spiegelen.

Sporadisch maken de kleuteronderwijzers gebruik van zandlopers, wekkers of een timer om kleuters vertrouwd te maken met bepaalde aspecten van tijd.

Alle kleuteronderwijzers beschikken over een gamma aan puzzels. Binnen elke klasgroep zijn de puzzels gegradueerd in moeilijkheidsgraad. Tevens volgen de kleuteronderwijzers de puzzelvaardigheden van de kleuters op met een puzzelvolgsysteem. Andere speelleermaterialen zijn minder geordend volgens moeilijkheidsgraad.

Vooraf bij de oudste kleuters zijn in de klaslokalen getalbeelden terug te vinden. Toch zijn deze niet altijd afgestemd op het getalbeeld dat de onderwijzer van het eerste leerjaar overwegend gebruikt.

Voor muzische vorming is er een ruim aanbod aan gebruiks- en verbruiksmaterialen voorhanden. De kleuteronderwijzers beschikken ook over muziekinstrumenten. In sommige klassen zijn vooral ritme-instrumenten terug te vinden en is het aanbod aan klankinstrumenten en het gebruik ervan veeleer beperkt.

De verkleedhoeken zijn in de meeste klassen goed gevuld en attractief. De verkleedkleden dragen ertoe bij dat de kleuters zich kunnen inleven in het thema en zo andere persoonlijkheidskenmerken kunnen ontdekken en ontwikkelen. In sommige klassen ontbreekt een grote spiegel.

In sommige klassen zijn veel leesboekjes terug te vinden die stuk, niet aantrekkelijk of niet passend zijn in het lopende thema. Er liggen opportuniteiten om het aanbod aan leesboekjes geregeld kritisch te evalueren.

Enkele kleuteronderwijzers zijn bedreven in het gebruik van actuele audiovisuele apparatuur en computerinfrastructuur. Ze slagen erin om met de doelen uit het leerplan 'media' aan de slag te gaan. Anderen hebben op dit vlak weinig ervaring. Bij sommige kleuteronderwijzers mogen de kleuters zelf experimenteren met 'media' en krijgen ze kansen om zich op die manier muzisch te uiten. In enkele klassen zijn zelfgemaakte boeken of kaften met foto's terug te vinden. De kleuters grijpen er graag naar terug omdat ze aan de hand van die foto's onder meer kunnen vertellen over hun ouders, hun grootouders, hun woning ... of omdat ze zo kunnen terugblikken op activiteiten tijdens de voorbije thema's.

Alle kleuteronderwijzers organiseren toonmomenten of hangen het kleuterwerk op in de klas of in de gang. Ze bevorderen zo het welbevinden van de kleuters en geven de school een muzische uitstraling.

**Evaluatie**  
**Evaluatiepraktijk**  
*Evenwichtig en representatief*  
*Kindvolgsysteem*  
*Leerlingvolgsysteem*  
*Gericht op bijsturing*

Bij de opmaak van de planning hebben de meeste kleuteronderwijzers voor bepaalde lesactiviteiten al de gewoonte om enkele leerplandoelen voorop te stellen. Het is echter geen gewoonte om in elke themaplanning structureel tijd en ruimte in te bouwen voor doelgerichte observaties, evaluaties en remediëring. Momenteel bestaat de kans dat er tijd verloren gaat vooraleer de kleuteronderwijzers problemen bij kleuters opmerken en deze gericht gaan remediëren.

De meeste kleuteronderwijzers baseren zich voor beide leergebieden vooral op eigen observaties om zich een algemeen beeld te vormen van de ontwikkeling van de kleuters. De persoonlijke perceptie en deskundigheid zijn hierbij sterk bepalend. Bij gebrek aan eenduidige afspraken zijn er verschillen merkbaar in de wijze waarop en de intensiteit waarmee de kleuteronderwijzers observeren en evalueren.

Naast hun eigen observaties kunnen de kleuteronderwijzers van de oudste kleuters ook terugvallen op de resultaten die de kleuters voor bepaalde aspecten van wiskundige initiatie behalen op een test uit een genormeerd kindvolgsysteem. De kleuteronderwijzers vergelijken de testresultaten met de eigen observaties of met het eigen beeld van de kleuter. Ze bespreken markante problemen tijdens het zorg- of multidisciplinair overleg met onder meer de zorgcoördinator. Voor een aantal risicokleuters vullen de kleuteronderwijzers een uitgebreid diagnostisch observatie-instrument in.

De evaluatie van de muzisch-creatieve realisaties van de kleuters gebeurt vooral tijdens het muzisch proces zelf of tijdens reflectiemomenten met de kleuters. De kleuteronderwijzers hebben expliciete aandacht om de muzisch-creatieve inspanningen en resultaten van de kleuters op een positieve manier te waarderen.

**Begeleiding**  
**Leerbegeleiding**  
*Beeldvorming*  
*Zorg*

Vanuit hun bekommernis voor het welbevinden en de betrokkenheid van elke kleuter hebben de kleuteronderwijzers oog voor een kindvriendelijk klasklimaat. Tevens draagt hun zorgzame, hartelijke en stimulerende begeleidingsstijl ertoe bij dat elke kleuter zich op een positieve wijze aangesproken voelt en zich verder kan ontwikkelen.

Meerdere kleuteronderwijzers zijn ervan overtuigd dat ze het leerproces op positieve wijze kunnen bevorderen door met de kleuters mee te spelen.

De meeste kleuteronderwijzers staan zelf in voor de eerstelijnsbepoeding en creëren tijd en ruimte om kleuters met een ontwikkelingsachterstand te ondersteunen. Andere kleuteronderwijzers laten het bijwerken van kleuters met een leer- of ontwikkelingsprobleem over aan een zorgleerkracht. Voor de oudere kleuters stelt de zorgleerkracht voor wiskundige initiatie groepjes kleuters samen per onderdeel van de genormeerde test. Het team van de kleuterafdeling heeft weinig ervaring met het uitstippelen van planmatige zorgtrajecten voor kleuters.

Met het oog op de beeldvorming en de opvolging stelt het team van de kleuterafdeling een leerlingdossier op dat een plaats krijgt in het zorgkaf. In dit dossier schetst elke kleuteronderwijzer een summier beeld van de kleuter. Ook eventuele zorgacties worden genoteerd. Daarnaast krijgt elke kleuter een beoordeling op het vlak van welbevinden, betrokkenheid en competenties. Door een gebrek aan afspraken en criteria geeft elke kleuteronderwijzer een eigen invulling aan 'competenties'.

In een aantal klassen worden ouders veeleer weinig op de hoogte gebracht van de thema-activiteiten en van de doelen die de kleuteronderwijzers binnen elk thema bij de kleuters nastreven. Slechts in enkele klassen nodigen de kleuteronderwijzers de kleuters uit om passende materialen mee naar school te brengen wat hun betrokkenheid verhoogt.

|                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Professionalisering</b><br><b>Deskundigheidsbevordering</b><br><i>Nascholingen</i> | Er liggen voor de kleuteronderwijzers groeikansen bij het volgen van nascholing om zo aan de kleuters meer uitdagende en doeltreffende wiskundige activiteiten te kunnen aanreiken gericht op probleemoplossend denken en op het correct kunnen verwoorden van gedane handelingen. |
|                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Kwaliteitszorg</b>                                                                 | Momenteel hebben de kleuteronderwijzers nood aan uniforme afspraken, aansturing, coaching en opvolging om hun onderwijs- en observatiepraktijk verder vorm te geven.                                                                                                               |

#### 3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

##### Voldoet

De onderwijzers bereiken met hun leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor Nederlands. Ze zorgen voor een vrij evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod. De leerlingen krijgen veel kansen om zich op hun niveau verder te bekwamen in de Nederlandse taal. Alle domeinen van Nederlands krijgen hierbij aandacht. Tevens investeren de onderwijzers in initiatieven om het (technisch) lezen en het leesplezier te bevorderen. Het schoolteam evalueert en analyseert de voortgang in de taalontwikkeling van de leerlingen en zorgt indien nodig voor extra ondersteuning.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b>                | Met uitzondering van het eerste leerjaar, waar de onderwijzer een specifieke aanvangsmethode hanteert, baseren de klasleerkrachten zich op eenzelfde onderwijsleerpakket om de leerplandoelen voor Nederlands te realiseren. De klasleerkrachten gaan ervan uit dat het globale aanbod in hun onderwijsleerpakketten voldoende garanties biedt om de leerplandoelen over de klassen heen te realiseren. Het team ging de afstemming van deze pakketten op het leerplan niet expliciet na. |
| <b>Onderwijsaanbod</b>           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <i>Referentiekader</i>           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <i>Planning</i>                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <i>Evenwichtig en volledig</i>   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <i>Samenhang</i>                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <i>Brede harmonische vorming</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <i>Actief leren</i>              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

Voor de planning van hun dagelijkse onderwijsaanbod maken de onderwijzers gebruik van een digitaal programma waarmee ze alle lesactiviteiten doelgericht kunnen afbakenen. Momenteel hebben de onderwijzers de keuzevrijheid om al dan niet leerplan- of methodedoelen aan te klikken. Deze manier van werken bemoeilijkt echter de evaluatie van het globale onderwijsaanbod op schoolniveau.

De meeste onderwijzers volgen grotendeels de planning van de leerinhouden zoals het onderwijsleerpakket dit aangeeft. Af en toe vervangen ze in het leerpakket opdrachten door andere of laten ze bepaalde herhalingsoefeningen weg. De meeste onderwijzers kijken erop toe dat de door het leerpakket vooropgestelde doelen behouden blijven en dat de evenwichtige benadering van de verschillende domeinen niet verloren gaat. Bij de selectie van opdrachten uit het onderwijsleerpakket waken de meesten erover dat elk domein in elk thema aan bod komt. Toch laten ze eerder onderdelen weg in verband met mondelinge of productieve vaardigheden, dan in verband met taalbeschouwing (inclusief spelling) en lezen.

Binnen dit leergebied gaat er in de verschillende klassen heel wat aandacht naar vooral de cognitieve domeinen spelling en taalbeschouwing. Deze domeinen krijgen tevens een veeleer geïsoleerde benadering.

Naast het technisch en begrijpend lezen gaat er ook de nodige onderwijstijd naar de verschillende vormen van toegepast lezen in aansluiting bij het ontwikkelingsniveau van de leerling. De school organiseert geregeld niveau- en tutorlezen. Deze werkvormen stimuleren niet alleen het leesgedrag, maar hebben ook een positief effect op het verantwoordelijkheidsgevoel en de sociale omgang tussen de leerlingen.

Een aantal leesinitiatieven wijzen op het belang dat de school hecht aan zowel de bevordering van het leesplezier als aan boekpromotie. De leerlingen bezoeken regelmatig de 'bibbus' of krijgen kansen om boeken te ontlend uit de klasbibliotheek. In meerdere klasgroepen krijgen de leerlingen gerichte opdrachten waarbij ze hun appreciatie voor het boek mogen uiten. De school neemt eveneens actief deel aan initiatieven zoals de 'Gedichtendag', de 'Voorleesweek' ...

In een aantal klasgroepen voorzien de klasleerkrachten eveneens functionele en creatieve spreek- en schrijfactiviteiten. Meestal is het onderwijsleerpakket hierbij richtinggevend, maar er zijn ook leerkrachtgebonden initiatieven die leerlingen uitdagen tot creatief en functioneel schrijven vanuit motiverende contexten.

Het domein 'luisteren' komt in mindere mate gericht in het aanbod voor.



|                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Materieel beheer</b><br><b>Uitrusting</b><br><i>Ontwikkelingsmaterialen</i><br><i>Leermiddelen</i>                                                                        | <p>De school heeft een voldoende ruim aanbod aan leermiddelen en materialen om werk te maken van de verschillende doelstellingen van het leerplan.</p> <p>In elke klas zorgen wandplaten en taalkaarten voor de nodige visuele ondersteuning van onder meer leesletters, spellingsregels, taalbeschouwing en een algemene leerstrategie. Ondersteunende wandplaten of materialen in verband met lees-, schrijf-, spreek- en luisterstrategieën zijn weinig in het klasbeeld aanwezig. Sommige onderwijzers geven aan dat het maken van afspraken over wandplaten lopende is.</p> <p>In meerdere klassen zijn er boekenhoekjes met een breed gamma aan naslagwerken, lees-, prenten- en onderzoekboeken. Het aanbod aan leesboeken voor niveau- of tutorlezen is voldoende uitgebouwd.</p> <p>In sommige klassen hanteren de onderwijzers ‘onthoudboekjes’ als hulpmiddel voor de leerlingen om bepaalde taaltaken zelfstandig uit te voeren. Er liggen voor het schoolteam uitdagingen om deze waardevolle, maar tot nu toe vooral klasgebonden initiatieven, door te trekken naar alle leerjaren.</p> <p>Leerkrachtafhankelijk maken de onderwijzers gebruik van de aanwezige ICT-apparatuur om bepaalde vaardigheden te oefenen of om leerlingen met een talige zorgvraag gericht te remediëren.</p> |
| <b>Evaluatie</b><br><b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief</i><br><i>Kindvolgsysteem</i><br><i>Leerlingvolgsysteem</i><br><i>Gericht op bijsturing</i> | <p>Het leerkrachtenteam evalueert de leerlingen voornamelijk op basis van de toetsen uit het onderwijsleerpakket en de toetsen van het leerlingvolgsysteem. Tevens screent het team meermaals het AVI-leesnivea (AVI staat voor ‘Analyse Van Individualiseringsvormen’). Ook in de evaluatiepraktijk ligt het accent vooral op spelling, taalbeschouwing en lezen.</p> <p>De foutenanalyses die de onderwijzers bij de toetsen maken, resulteren in de meeste klasgroepen in een gerichte remediëring. Deze kan zowel op klas- als op leerlingniveau plaatsvinden. Sommige onderwijzers voorzien tijdens hoeken- of contractwerk in bijkomende oefeningen in aansluiting bij de specifieke taalmoeilijkheden van een leerling of een leerlingengroep.</p> <p>Uit de evaluatiepraktijk blijkt dat meerdere klasleerkrachten weinig vertrouwd zijn met het beoordelen van luister-, spreek- en (creatieve) schrijfopdrachten. Op school- en leerlingniveau ontbreken afspraken over gezamenlijke beoordelingscriteria waardoor de betrouwbaarheid en validiteit van de evaluatie aan kracht inboet.</p> <p>De oudste leerlingen krijgen bij spreekoefeningen soms een actieve rol bij de evaluatie van medeleerlingen.</p>                                                                               |

**Begeleiding**  
**Leerbegeleiding**  
*Beeldvorming*  
*Zorg*

In sommige klassen maakt het klasmanagement van de onderwijzers het mogelijk om actieve werkvormen te organiseren. In andere klasgroepen is de klasleerkracht vaak erg sturend en is er minder ruimte voor leerlingeninitiatief en coöperatieve werkvormen.

De onderwijzers spannen zich in om hun rol als eerstelijnszorgverstreker waar te maken. Ze benutten de mogelijkheden van hun leerpakket of zorgen voor aanvullende taken om te differentiëren in vooral tempo en niveau.

Meerdere onderwijzers hebben nog een weg af te leggen om met gedifferentieerde werkvormen leerlingen met leerproblemen doelgericht bij te werken. Ze schakelen de zorgleerkrachten vooral in om klasextern hulp te bieden aan leerlingen met leer- of ontwikkelingsproblemen. Ze zetten zorgondersteuners minder in om de eerstelijnszorg in de klas te versterken.

In sommige klassen doet een aanzienlijk aantal leerlingen een beroep op externe hulp. De ondersteuning op school richt zich vooral op momentane noden. Voor een aantal leerlingen zijn ook schoolinterne planmatige zorgtrajecten op maat nodig die gestoeld zijn op een heldere hulpvraag.

### 3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

#### Voldoet niet

De onderwijzers bereiken de eindtermen muzische vorming met hun leerlingen in onvoldoende mate. De school beschikt niet over leerlijnen waarmee ze kan aantonen dat alle leerplandoelen in het onderwijsaanbod verwerkt zijn en een graduele opbouw vertonen. Bovendien is het aanbod in de meeste klassen slechts in beperkte mate afgestemd op de eigen schoolvisie en op de kerngedachten van de eindtermen. De evaluatiepraktijk is onvoldoende breed en doelgericht. Tevens is de rapporteringspraktijk over de muzisch-creatieve competenties van de leerlingen erg summier en onvolledig.

**Curriculum**  
**Onderwijsaanbod**  
*Referentiekader*  
*Planning*  
*Evenwichtig en volledig*  
*Samenhang*  
*Brede harmonische vorming*  
*Actief leren*

Het schoolteam beschikt over een eigen visie op muzische opvoeding. Deze visie stemt in grote lijnen overeen met de visie van het leerplan. Toch slagen meerdere teamleden er nog onvoldoende in om de krachtlijnen van deze visie in de praktijk om te zetten.

De planning van de lesonderwerpen vertoont onderlinge verschillen. De onderwijzer van het eerste leerjaar maakt hiervoor gebruik van een muzisch onderwijsleerpakket dat nauw aansluit bij de leesmethode. De andere onderwijzers doen vooral ideeën op in allerlei bronnenboeken of vinden inspiratie op het internet.

Met behulp van een recent in gebruik genomen digitaal planningsinstrument koppelen de meeste onderwijzers vaak leerplandoelen aan de gekozen lesonderwerpen. Essentiële afspraken ontbreken echter waardoor niet alle onderwijzers dit instrument op eenzelfde manier en even frequent aanwenden. Dit uit zich onder meer in het gegeven dat niet alle onderwijzers hun leerplandoelen even zorgvuldig en doordacht selecteren. Een aantal onderwijzers heeft tevens moeite met de correcte interpretatie van de leerplandoelen. Hierdoor verliest de huidige planningsaanpak aan waarde en efficiëntie.

Momenteel slaagt het schoolteam er niet in om hard te maken dat alle leerplandoelen over de klassen heen in voldoende mate aan bod komen. Tevens ontbreken leerlijnen of afspraken die de nodige samenhang en graduele opbouw van het onderwijsaanbod garanderen. De actuele werkwijze bemoeilijkt de bewaking en de evaluatie van het globale aanbod op schoolniveau en belemmert dat het schoolteam hiaten en overlappingsen kan opsporen en wegwerken.

Enkele jaren geleden brachten de onderwijzers in kaart welke lesactiviteiten ze uitwerken binnen de verschillende domeinen, media uitgezonderd, van dit leergebied. Dit overzicht maakt duidelijk dat de meeste onderwijzers inspanningen leveren om tijdens de lessen muzische vorming een gevarieerd onderwijsaanbod aan de leerlingen aan te bieden. Ook tijdens de klasoverschrijdende creatieve namiddagen tracht het leerkrachtenteam een afwisselend activiteitenaanbod uit te werken. Toch ligt in vele klassen het accent op het domein beeldopvoeding. De domeinen muzikale opvoeding, dramatisch spel, muzisch taalgebruik en bewegingsexpressie komen in alle klassen aan bod maar krijgen leerkrachtafhankelijk al dan niet een sterke invulling.

Geregeld vallen er lessen muzische vorming weg. Het vormt een aandachtspunt voor het schoolteam om erover te waken dat het niet altijd deze lessen zijn die niet kunnen doorgaan omwille van verlofdagen, uitstappen, projecten ...

Het schoolteam opteerde ervoor om alle leerlingen gedurende één lestijd per week yoga aan te bieden. Deze lessen kaderen vooral binnen het domein bewegingsexpressie maar omvatten ook andere doelen van het leerplan muzische opvoeding en enkele leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden.

Een aantal onderwijzers heeft de visie van het leerplan verkend en handelt ernaar. Ze voorzien kwaliteitsvolle muzische activiteiten. Ze versterken de horizontale samenhang tussen de domeinen door deze geïntegreerd aan te bieden. Ook benutten deze onderwijzers mogelijkheden om muzische vorming te verweven in andere leergebieden en activiteiten. De leerlingen krijgen bij hen kansen om vrijuit met allerlei materialen en technieken te exploreren en te experimenteren.

Andere onderwijzers zijn in mindere mate vertrouwd met de uitgangspunten van het leerplan wat zich vertaalt in een weinig creatieve, leerkrachtgestuurde en productgerichte benadering van het leergebied.

De mogelijkheden die de leerlingen krijgen om voldoende impressies op te doen, situaties te beleven en ideeën uit te wisselen alvorens creatief aan de slag te gaan, hebben in vrijwel alle leerjaren nog groeimarge. Dat geldt ook voor de reflectie tijdens en na afloop van het muzisch proces.

De onderwijzers bieden de leerlingen de kans om musea te bezoeken of om culturele (theater)voorstellingen bij te wonen, zowel in als buiten de school. Deze activiteiten hebben tot doel de lessen muzische vorming een extra dimensie te geven. Het bijwonen van muziek- en dansvoorstellingen komt in mindere mate in het aanbod voor.

Op geregelde tijdstippen mogen de leerlingen tijdens de middagpauze op de speelplaats muziek beluisteren en dansen.

Onder meer door het aanbieden en uitwerken van muzische projecten, creatieve ateliers, klasdoorbrekende workshops, toonmomenten... maakt het leerkrachtenteam er werk van om de talenten van de kinderen geregeld in de kijker te zetten. Zowel binnen de klaswerking als op schoolniveau ontwikkelen zij initiatieven om de muzisch-creatieve leerlingenrealisaties onder de aandacht te brengen van andere leerlingen of van hun ouders.

Lovenswaardig is het initiatief dat in een bepaald leerjaar loopt om verteltassen aan te maken. Er liggen kansen om deze verteltassen niet jaarlijks verloren te laten gaan en ze een meer langdurig karakter te geven.

**Materieel beheer**  
**Uitrusting**  
*Ontwikkelingsmaterialen*  
*Leermiddelen*

De onderwijzers zijn vindingrijk in het gebruik van knutselmaterialen, kosteloze en andere verbruiksmaterialen waarmee de leerlingen in de aanloop naar muzisch-creatief werk vrij kunnen experimenteren. Het gebruik van muziekinstrumenten (vooral klankinstrumenten) heeft in meerdere klassen groeimarge.

Binnen het domein media hebben de onderwijzers al enige vertrouwdheid met het gebruik van hedendaagse apparatuur ter ondersteuning van hun lessen. Ook maken sommigen gebruik van een facebookpagina of van een klasblog om foto's en ervaringen te delen met elkaar en met de ouders. Anderzijds krijgen de leerlingen weinig kansen om zelf diverse media te hanteren en er muzisch mee aan de slag te gaan.

Een grondige verkenning van het (nieuwe) leerplan mediaopvoeding vormt nog een werkpunt.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Evaluatie</b></p> <p><b>Evaluatiepraktijk</b></p> <p><b>Rapporteringspraktijk</b></p> <p><i>Evenwichtig en representatief</i></p> <p><i>Kindvolgsysteem</i></p> <p><i>Leerlingvolgsysteem</i></p> <p><i>Gericht op bijsturing</i></p> <p><i>Evenwichtig en volledig</i></p> <p><i>Interne en externe communicatie</i></p> | <p>Op elk rapport selecteren de onderwijzers uit een lijst een aantal standaardzinnen die ze leerlingspecifiek met een pictogram beoordelen. Deze standaardzinnen zijn onvoldoende afgestemd op de vooropgestelde leerplandoelen. Uit de rapportering blijkt niet of nauwelijks dat een leerling voor een bepaald domein over uitgesproken muzische competenties beschikt. Leerlingen die cognitief minder sterk zijn maar wel muzisch-creatief onderlegd zijn, vinden in het huidige rapport weinig waardering voor hun talent.</p>          |
| <p><b>Begeleiding</b></p> <p><b>Leerbegeleiding</b></p> <p><i>Beeldvorming</i></p> <p><i>Zorg</i></p>                                                                                                                                                                                                                           | <p>De onderwijzers zorgen voor een veilig klasklimaat waarin leerlingen muzische competenties kunnen ontwikkelen. De leerlingen krijgen eveneens mogelijkheden om elkaar te ondersteunen tijdens muzisch-creatieve activiteiten.</p> <p>De meeste onderwijzers hebben aandacht voor de ondersteuning van minder getalenteerde leerlingen. Met gerichte interventies werken de onderwijzers bij deze leerlingen aan het zelfvertrouwen, de eigenwaarde en aan het verminderen van faalangst.</p>                                               |
| <p><b>Professionalisering</b></p> <p><b>Deskundigheidsbevordering</b></p> <p><i>Nascholingen</i></p> <p><i>Interne expertise</i></p>                                                                                                                                                                                            | <p>Het is al een gewoonte in deze school dat de onderwijzers een beroep doen op de expertise van collega's die over waardevolle muzische capaciteiten beschikken om het aanbod te verruimen en te verrijken. Hun leerlingen kunnen zo proeven van de talenten en de begeestering van meerdere onderwijzers om diepgaand kennis te maken met meerdere domeinen van dit leergebied.</p> <p>Meerdere onderwijzers zijn weinig geschoold in hoe ze klankinstrumenten functioneel kunnen inzetten en door de leerlingen kunnen laten bespelen.</p> |
| <p><b>Kwaliteitszorg</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Op basis van een bevraging bij alle teamleden bracht het schoolteam in het eerste trimester de schoolwerking voor muzische vorming in kaart. Dat resulteerde in een aantal positieve aspecten en een aantal aandachtspunten, die gecommuniceerd zijn naar het team. Er werden echter tot nog toe geen verbeteracties gekoppeld aan deze bevindingen.</p>                                                                                                                                                                                   |

### 3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) na. De huidige preventieadviseur is pas dit schooljaar gestart waardoor de opsporing, de analyse en beheersing van risico's nog onvoldoende systematisch gebeurt. In het verleden stond het preventiebeleid op een laag pitje. Zo ontbrak een degelijke planning en geregelde detectie en analyse van risico's. Rondgangen van interne of externe dienst vonden onvoldoende frequent plaats en ook een aantal keuringen of controles gebeurden niet of laattijdig. Onder meer met de uitwerking van een globaal preventieplan en een jaarlijks actieplan en met zijn recente rondgang heeft de nieuwe preventieadviseur waardevolle aanzetten gegeven om een systematisch georganiseerd preventiebeleid op te zetten. Uit de planningsdocumenten blijkt dat de school in toenemende mate gevolg geeft aan opmerkingen uit keuringen, rondgangen en controles. Hij is evenwel nog in opleiding en beschikt over onvoldoende tijd om zijn opdracht uit te voeren in de verschillende scholen van de scholengemeenschap. Daardoor ontbreken momenteel een aankoop- en indienststellingsbeleid en zijn enkele risico's niet opgemerkt of opgenomen in de planning.

Het personeel kan meer systematisch betrokken worden bij het BVH-beleid. De preventieadviseur kan wel rekenen op de directeur, die een basisopleiding genoot, om een aantal dagelijkse preventietaken te behartigen.

De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Zo is bijvoorbeeld de asbestinventaris aan actualisering toe en is het nodig om speeltuigen te herstellen of te vervangen. Aanvullend stelt de onderwijsinspectie een aantal aandachtspunten rond het comfort en de veiligheid van de leer- en werkomgeving vast. In een aantal klaslokalen zijn er problemen met de temperatuurregeling. De school kampt met plaatsgebrek waardoor een leraarslokaal ontbreekt en een kleutergroep is ondergebracht in een kleiner lokaal. Tevens is blijvende waakzaamheid nodig bij het gebruik van kaarsen en bij het stapelen van materialen in kasten of rekken. Met het oog op de brandveiligheid is een brandblusapparaat in de nabijheid van de stookruimte aan te bevelen en is het aangewezen om teamleden vertrouwd te maken met het gebruik van de brandhaspels.

Ook op vlak van gezondheid en hygiëne zijn er een aantal tekorten. Niet alle toiletten voor dames en heren zijn gescheiden. Het bureau van de directeur doet dienst als verzorgingslokaal, maar de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer werd niet geconsulteerd in verband met de inrichting van dit lokaal. Uit het globaal preventieplan blijkt dat de school zich ervan bewust is dat een aangepast toilet voor personen met een handicap ontbreekt, net als een voltijdse gebrevetteerde hulpverlener.

De onderwijsinspectie besluit tot een beperkt gunstig advies voor deze erkenningsvoorwaarde. De school dient de organisatie van het BVH-beleid verder uit te bouwen, risico's en tekorten meer systematisch op te sporen en weg te werken om zo het comfort, de gezondheid en de veiligheid van de leerlingen en het personeel te garanderen.

### 3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

| <b>Onderzochte erkenningsvoorwaarden</b>                                                                                                                                |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)                                                                      | ja |
| Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)        | ja |
| Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°) | ja |
| Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)                                                   | ja |

### 3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

| Onderzochte regelgeving                                                                                                                                                                                                                                                                                         |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)</b>                                                                                                                                                                                                | ja |
| • geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen                                                                                                                                                                          | ja |
| • de bijdrageregeling                                                                                                                                                                                                                                                                                           | ja |
| • de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal                                                 | ja |
| • het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school                                                                                                                       | ja |
| • informatie over extra-murosactiviteiten                                                                                                                                                                                                                                                                       | ja |
| • de afspraken in verband met het rookverbod                                                                                                                                                                                                                                                                    | ja |
| • het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen | ja |
| • de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure                                                                                                                                                                                                            | ja |
| • bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis                                                                                                                                                                                                                                                     | ja |
| • de afspraken in verband met onderwijs aan huis                                                                                                                                                                                                                                                                | ja |
| • richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen                                                                                                                                                                                                                                                              | ja |
| • afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten                                                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld                                                                                                                                                                                                       | ja |
| • de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien                                  | ja |
| <b>Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)</b>                                                                                                                                                                                                                           | ja |
| <b>Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)</b>                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt                                                                                                                                                                   | ja |
| • de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen                                                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert                                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs                                                                                                                              | ja |
| • de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen                                                                                                                                                           | ja |

|                                                                                                                                                                                 |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)</b>                                                     | ja |
| <b>Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)</b> | ja |
| <b>Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                    | ja |
| <b>Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                         | ja |
| <b>Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>     | ja |
| <b>Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)</b>                                                                                        | ja |



## 4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

### 4.1 Onderwijsaanbod

**Doelgerichtheid** Het pedagogisch project van de school sluit op een aantal vlakken nauw aan bij de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen. Het project stelt een brede vorming, zorgbreedte, samenwerking en samenhang voorop. De vertaalslag van de inhoud van deze visietekst naar de klasvloer is nog volop bezig en verloopt in sommige klassen vrij vlot, in andere veeleer moeizaam.

Het schoolteam ontwikkelde aanvullend een visietekst die richtinggevend is voor de uitbouw van een hedendaags zorgbeleid. De taakinvullingen van de klasleerkrachten, de zorgcoördinatoren en de zorgleerkrachten binnen deze visie zijn transparant en goed omschreven. Toch zijn er leerkrachten die deze visie niet helemaal onderschrijven. Hierdoor zijn er tussen de klassen verschillen merkbaar bij de concretisering van de visie, wat resulteert in breukvlakken op het vlak van aanpak en gezamenlijke doelgerichtheid. Het vormt een uitdaging voor de school om met gerichte initiatieven alle leerkrachten sterker te maken bij het uitvoeren van hun opdrachten binnen de zorgwerking.

**Ondersteuning** De scholengemeenschap en de pedagogische begeleidingsdienst van de eigen koepel organiseren geregeld nascholingsinitiatieven om het schoolteam mee te laten evolueren met de hedendaagse tendensen binnen het onderwijs. Onder meer op gezamenlijke overlegmomenten en pedagogische studiedagen krijgen de directie, de zorgcoördinator en de leerkrachten kansen om zich na te scholen of om expertise uit te wisselen en te leren van elkaar.

Het schoolteam betreft ouders en grootouders bij de werking van de school. Geregeld doet het een beroep op deze vrijwilligers om de schoolwerking te ondersteunen.

**Doeltreffendheid** Al van in de kleuterafdeling hebben de leerkrachten aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van hun leerlingen. Tevens lopen er initiatieven om de leerlingen op sociaal-emotioneel vlak op te volgen en houvast te bieden. Het schoolteam is alert voor pestgedrag en tracht snel en adequaat op te treden wanneer leerlingen of ouders een vorm van pesten melden. De zorgcoördinator neemt de rol van vertrouwenspersoon op zich.

Om een vlotte overgang te bewerkstelligen van de kleuter- naar de lagere afdeling organiseert de school integratieactiviteiten waarbij de kleuters kennis kunnen maken met de onderwijzer en met de werking van het eerste leerjaar. Een aantal werk- en organisatievormen uit de kleuterafdeling hebben hun vervolg al gevonden in de lagere afdeling. Zo getuigen de aanwezigheid in het eerste leerjaar van onder meer gelijkaardige kalenders, een takenbord, een boekenhoek en hoekenwerk van een laagdrempelige aansluiting met de kleuterafdeling.

Het overleg dat deze uitwisseling in goede banen leidt, is vooral gericht op organisatorische aspecten en in mindere mate op de didactische afstemming van lesinhouden en aanpak.

Groeimarge is er door formele afspraken te maken over onder meer kalenders, getalbeelden, een juiste pengreep en schrijfhouding, het al dan niet schrijven van letters, de aandacht voor schrijfpatronen, het aanleren van essentiële wiskundige begrippen en een onthaalhoek in het eerste leerjaar.

In beide afdelingen zijn er nog mogelijkheden om het onderwijsaanbod voor een aantal leergebieden sterker af te stemmen op de krachtlijnen van het leerplan en de concrete leerplandoelen. Daarnaast bestaat de neiging om kleuters en leerlingen te sterk voor te bereiden op het volgende onderwijsniveau waardoor het aanbod verder gaat dan de verwachtingen van ontwikkelingsdoelen, eindtermen en leerplannen en minder aansluit bij het ontwikkelingsniveau van de leerlingen.

Het team in de lagere afdeling hanteert voor de leergebieden Nederlands, Frans, wiskunde en wereldoriëntatie onderwijsleerpakketten om het onderwijsaanbod te stofferen. Sommige onderwijzers geven aan dat ze onvoldoende tijd hebben om alle inhouden uit deze pakketten aan te brengen. Dat is onder meer te wijten aan een gebrek aan afspraken over het kritisch omgaan met deze pakketten op basis van het leerplan. Daarnaast trekken sommigen in hun lesrooster voor bepaalde leergebieden minder tijd uit dan de richtlijnen van de koepel.

Twee enthousiaste leermeesters lichamelijke opvoeding staan in voor de lessen bewegingsopvoeding. De ene neemt de lessen in de kleuterafdeling voor haar rekening, de andere is meer verantwoordelijk voor de lessen in de lagere afdeling. De leermeesters werken in nauw overleg met elkaar samen om niveauspecifiek de verschillende leerplandoelen te concretiseren. De school koos ervoor om ook yogalessen op te nemen in het onderwijsprogramma van de leerlingen lager onderwijs.

Tevens profileert de school zich ook als een sportieve school. Naast de reguliere lessen bewegingsopvoeding organiseert de school tijdens de speeltijden of op woensdagnamiddag een aantal sportieve nevenactiviteiten.

In de lagere afdeling ontbreken enkele afspraken omtrent de aanwezigheid in het klasbeeld van belangrijke tijd- en ruimtekaders (maquettes, plattegronden, kalenders, kaarten, levenslijn, eeuwenband ...) en essentiële wandplaten met oplossingsstrategieën. Soms verdwijnen deze immers snel uit het klasbeeld nadat een thema werd afgerond.

Ook het dynamisch gebruik van de tijd- en ruimtekaders in combinatie met actuele onderwerpen heeft nog groeipotentieel.

Via meerdere initiatieven zet het schoolteam de leerlingen aan tot meer milieubewustzijn. Zo spoort het de leerlingen aan om afval te vermijden, te sorteren en te composteren. De jaarlijkse projectweek vormt in beide afdelingen een waardevolle aanvulling bij het aanbod en staat dit schooljaar in het teken van gezondheidseducatie.

Dit schooljaar zet het schoolteam voor grotere klasgroepen ondersteunende leerkrachten in. Zij bieden in sommige klassen onder meer extra impulsen voor aspecten van muzische vorming, techniek of ICT. Deze verrijking van het aanbod dreigt te verwateren, wanneer deze ondersteunende leerkrachten in de toekomst eventueel een andere functie toebedeeld krijgen.

De zorgcoördinator maakt gebruik van een leerlingvolgsysteem om de leerlingen met zorgvragen over de leerjaren heen op te volgen. Het vormt voor haar echter een uitdaging om het leerlingvolgsysteem voor alle leerkrachten transparant en gebruiksvriendelijk te houden zodat ieder snel de benodigde informatie kan terugvinden. De waarde van het leerlingvolgsysteem dreigt anders verloren te gaan.

Binnen deze context kunnen de leerkrachten nog groeien in het op leerlingniveau formuleren van een juiste zorgvraag en in het leerlingvolgsysteem aangeven wat ze zelf al ondernamen om aan die zorgvraag tegemoet te komen. Het zorgteam kan dan meer gepast inspelen op de noden die leerkrachten aankaarten. Tevens is het werken met planmatige en doelgerichte zorgtrajecten voor bepaalde leerlingen weinig ingeburgerd.

Ook leerlingen met ontwikkelingsvoorsprong kunnen in deze school rekenen op ondersteuning. Zij krijgen ofwel van hun klasleerkracht ofwel van een zorgleerkracht extra uitdagende oefeningen, uitbreidingsleerstof of creatieve opdrachten aangeboden die nauw aansluiten bij hun ontwikkelingsniveau.

Er liggen in meerdere klassen van de lagere afdeling groeikansen om na een (korte) instructiefase geregeld te kiezen voor heterogene groepen, waarbij de sterkere leerlingen op georganiseerde wijze de mogelijkheid krijgen om de zwakkere te helpen. Klasleerkrachten krijgen zo meer tijd om in te spelen op de meer specifieke zorgvragen van leerlingen.

Tevens liggen er nog opportuniteiten bij de organisatie van co-teaching waarbij één van de betrokken leerkrachten zich meer intensief kan bezighouden met de leerlingen die het moeilijk hebben. Bij co-teaching werken twee leerkrachten in één klaslokaal als gelijkwaardige partners samen om zo met zoveel mogelijk leerlingen de doelstellingen van een les of een lessenpakket te halen. Het is nog geen traditie om bijvoorbeeld de leden van het zorgteam (ook GON-ondersteuners) systematisch in te schakelen om de zorgwerking op leerkrachtniveau uit te bouwen en te verankeren.

De school investeert in een positieve samenwerking met ouders en externe zorgverstrekkers om samen te zoeken naar passende ondersteuning voor de leerlingen indien daar nood aan is.

**Ontwikkeling** Binnen de reguliere lessen Frans in de derde graad hebben de leerkrachten zowel aandacht voor de ontwikkeling van de schriftelijke als voor de mondelinge vaardigheden. Toch is er nog groeimarge om, conform met de visie van het leerplan, meer in te zetten op spreken en op mondelinge interactie. Er liggen kansen om via speelse werkvormen eenvoudige communicatieve structuren en instructies aan te leren (thematisch) en de leerlingen zo in staat te stellen om op een beperkt niveau en in een aantal concrete situaties in het Frans te communiceren. Ook de evaluatie- en rapporteringspraktijk heeft nog groeimarge. Tevens liggen er in elke klas opportuniteiten bij de uitbouw van een 'Franse hoek' en zijn er mogelijkheden om de leerlingen uit te dagen om via inductieve weg zelf woordenschat en grammaticale regels te ontdekken. Lovenswaardig zijn de menige contacten met de leerlingen van een Waalse school. Zowel de wederzijdse bezoeken aan beide scholen als de chat-momenten via internet geven de leerlingen heel wat kansen om vriendschappen te sluiten en om elkaars taal te leren.

Het team beseft dat het onderwijsaanbod voor sommige leergebieden aan actualisering toe is. Dat blijkt onder meer uit zoektocht en invoering van nieuwe onderwijsleerpakketten.

## 4.2 Rapporteringspraktijk

**Doelgerichtheid** De school schreef tot nu toe een veeleer beperkte visie uit op haar rapporteringspraktijk. Een diepgaand overleg om de verschillende meningen die leven binnen het leerkrachtenteam op elkaar af te stemmen, heeft groeikansen. Wel bieden praktische richtlijnen houvast aan de onderwijzers bij het gelijkgericht opmaken en invullen van de rapporten.

**Ondersteuning** Zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling krijgen de ouders enkele keren per schooljaar de gelegenheid om tijdens oudercontacten samen met de leerkrachten te reflecteren over de leervorderingen en over het gedrag van hun kind. Er bestaan evenwel weinig afspraken die de inhoud van de oudercontacten stroomlijnen. Daardoor verlopen de oudercontacten vooral in de kleuterafdeling inhoudelijk minder gelijkgericht. Tevens kunnen de ouders onder meer via de schoolwebsite, de schoolagenda, het huiswerk, de regelmatig meegegeven muzisch-creatieve werkjes, de toetsen en via allerlei berichten voeling houden met wat er in de klas gebeurt. Kleuteronderwijzers laten echter gelegenheden onbenut om ouders systematisch te informeren over de thema-inhouden. Ook vanuit informele contacten met de klasleerkracht, het zorgteam of de directeur krijgen de ouders relevante informatie over de ontwikkeling van hun kind.

In het eerste leerjaar wordt in de beginfase een puntenloos rapport gebruikt dat toch heel duidelijk weergeeft waar het kind al goed in is en wat nog beter kan. Later op het schooljaar krijgen de leerlingen een rapport dat lay-outmatig hetzelfde is als dat van de rest van de lagere afdeling.

Alle leerlingen van de lagere afdeling krijgen meermaals per schooljaar een rapport mee naar huis. Op het rapport worden vooral de vorderingen binnen de leergebieden Nederlands, wiskunde, wereldoriëntatie (nu 'mens en maatschappij' en 'wetenschappen en techniek') en Frans met punten weergegeven. De extra vermelding hierbij van én het klasgemiddelde én de mediaan én het behaalde percentage is aan reflectie toe. Vooral leerlingen die moeilijk tot leren komen en er dikwijls hard moeten voor werken hebben weinig boodschap aan deze cijfergegevens. De onderlinge vergelijking van leerlingen via deze referentiewaarden staat haaks op de schoolvisie die stelt dat elk kind uniek is en dat de school rekening houdt met de eigenheid van elk kind.

**Doeltreffendheid** In de rapportering hanteren weinig onderwijzers de terminologie of de indeling van het leerplan. Ook tussen de klassen zijn er verschillen merkbaar in de gebruikte terminologie. Daardoor is het voor ouders geen sinecure om binnen elk leergebied de vorderingen van hun kind(eren) over de klassen heen op te volgen voor de verschillende domeinen.

Leerlingen met uitgesproken muzische, technische of ICT-vaardigheden vinden in het huidige rapport weinig erkenning voor hun talenten.

Meerdere items die de onderwijzers beoordelen onder de rapportrubrieken 'leren leren' en 'sociale vaardigheden' gaan nogal eens over attitudes, veeleer dan dat ze een link hebben met de leergebiedoverschrijdende eindtermen an sich. Groeimarge is er door voor alle leergebiedoverschrijdende eindtermen schooleigen planningen te ontwikkelen (is immers wettelijk verplicht en werd ook al vermeld in het vorige doorlichtingsverslag) zodat alle onderwijzers voor deze rubrieken een goed beeld hebben wat van hen, ook op het vlak van evaluatie- en rapporteringspraktijk, mag verwacht worden.

De rapportage over het leergebied Frans is niet in overeenstemming met de uitgangspunten van het (nieuwe) leerplan. Volgens het leerplan zou de nadruk vooral moeten liggen op de spreek- en gespreksvaardigheden (= mondelinge interactie en spreken).

Uit de klastoetsen blijkt dat de onderwijzers vaak peilen naar (gemakkelijk meetbare) cognitieve leerdomeinen en -prestaties. Afspraken omtrent een gelijkgerichte evaluatie van andere domeinen hebben duidelijk nog groeipotentieel.

Uit de gesprekken met de onderwijzers blijkt eveneens dat zij niet altijd de kansen zien die zich tijdens de lesactiviteiten voordoen om naast kennis ook inzichten, vaardigheden en attitudes te evalueren.

De evaluatie en rapportering over bewegingsopvoeding zijn afgestemd op de inhoud en de richtlijnen van het leerplan. De leerlingen worden na elke les sterk betrokken bij de beoordeling van het lesgebeuren en van de gemaakte vorderingen. In de rapporteringspraktijk hebben de leermeesters zowel aandacht voor de doelen die gericht zijn op de motorische competenties als voor de doelen die verwijzen naar een gezonde en veilige levensstijl, naar het zelfconcept en het sociaal functioneren.

Elke onderwijzer heeft de mogelijkheid om op het rapport persoonlijke indrukken neer te schrijven. Lovenswaardig zijn de energie en de tijd die sommige onderwijzers investeren in het formuleren van stimulerende beoordelingen, indrukken of opmerkingen. Ook moeilijke boodschappen worden meestal ontwikkelingsgericht onder woorden gebracht en bevorderen het positief zelfbeeld bij de leerlingen.

De leerlingen krijgen geregeld de kans om door middel van een zelfevaluatie de eigen prestaties te beoordelen. Het schoolteam dacht er nog niet over na om deze zelfevaluaties toe te voegen aan het rapport.

De laatste jaren ontvingen bijna alle leerlingen op het einde van het zesde leerjaar een getuigschrift basisonderwijs. Met het oog op de overgang naar het secundair onderwijs, krijgt elke leerling van het zesde leerjaar ook een BaSO-fiche. Deze fiche vermeldt extra relevante informatie over de leerling.

**Ontwikkeling** Vorig schooljaar evalueerde het schoolteam de kwaliteit van haar rapporteringspraktijk. Dit leidde tot inhoudelijke aanpassingen van de schoolrapporten. Toch liggen er kansen om de rapporteringspraktijk verder te optimaliseren.

## 5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

**Leiderschap** Het dagelijks beleid van deze school ligt in handen van een toegewijde directeur. De leerkrachten prijzen hem voor zijn warme leiderschapsstijl en meten hem onder meer de volgende kwaliteiten aan: bereikbaar, aanspreekbaar, hartelijk, luisterend, bemiddelend, ondersteunend en bezorgd.

Het is dankzij de inzet van het hele schoolteam dat in deze school een zorgzame collegiale sfeer heerst die samenwerking en overleg mogelijk maakt. De directeur heeft veel vertrouwen in zijn team. Hij geeft alle leerkrachten ruimte in hun taakuitvoering en geeft hen voldoende kansen om initiatieven te nemen en uit te werken. De directeur deelt geregeld schouderklopjes uit en weet leuke initiatieven naar waarde te schatten. Alle leerkrachten geven aan dat ze in deze school graag komen werken. De meesten voelen zich betrokken om hun klaspraktijk verder te optimaliseren en zijn bereid om hun schouders te zetten onder de verdere uitbouw van de school.

Om de vele taken die het ambt van directeur met zich meebrengt, vlot te kunnen blijven uitoefenen, is het wenselijk dat de directeur nadenkt om, onder zijn supervisie, de pedagogisch-didactische lijnen te laten uittekenen en opvolgen door gemandateerden binnen bijvoorbeeld het zorgteam of door leerkrachten met een uitgesproken expertise. Op dit ogenblik heeft het leerkrachtenteam namelijk nood aan bijkomende aansturing en gecoördineerd overleg om op die manier onder meer verdere samenhang binnen het onderwijsaanbod te bekomen.

Binnen deze context is het ook nodig dat de directeur mogelijkheden zoekt om voor de leerkrachten meer overlegmomenten te organiseren tijdens de klasvrije uren.

Tevens liggen er nog opportuniteiten om organisatorische aspecten aan het leerkrachtenteam op voorhand mee te delen (bv. met een nieuwsbrief) zodat tijdens de personeelsvergaderingen meer tijd vrijkomt om pedagogisch-didactische items te bespreken.

Het vormt een werkpunt voor de directeur om via klasbezoeken, controles van planningsdocumenten, functionerings- en evaluatiegesprekken alle leerkrachten op eenzelfde lijn te krijgen. Onder meer bij het wegwerken van de huidige breuklijnen die binnen het leerkrachtenteam te merken zijn in onderwijsstijl, klasmanagement en bij het al dan niet hanteren van actieve werkvormen liggen duidelijke uitdagingen op hem te wachten.

**Visieontwikkeling** Op basis van het pedagogisch project profileert de school zich als een zorgzame leer- en leefgemeenschap die sterk verbonden is met het dorpsleven en het bestuur.

Er liggen kansen om het pedagogisch project verder uit te werken in concrete en gedragen deelvisies met daaraan gekoppeld formele afspraken op klasniveau. Deze zijn nodig om de huidige onderwijskundige werking meer te stroomlijnen en gefaseerd vorm te geven.

**Besluitvorming** De directeur zet sterk in op een participatief leiderschap en creëert voldoende kansen voor inspraak en overleg. Hij investeert sterk in de communicatie met de verschillende participanten en staat open voor constructieve voorstellen van zowel leerkrachten, ouders, leerlingen als ondersteunend personeel.

De directeur staat erop dat alle beslissingen binnen het team een groot draagvlak kennen.

De vergaderfrequentie van de leerlingenraad is te laag om een wezenlijke impact te hebben op het schoolbeleid.

**Kwaliteitszorg** Via tevredenheidsbevragingen bij leerlingen, ouders en teamleden bewaakt de school tot op zekere hoogte de kwaliteit van het onderwijsgebeuren.

Het is nog geen traditie in de school om met de leerlingen van het zesde leerjaar deel te nemen aan een externe eindtoets. In het kader van integrale kwaliteitszorg mist de school zo een kans om de prestaties van de eigen leerlingen af te zetten tegen die van andere vergelijkbare scholen en om na te gaan of het schoolteam erin slaagt om de ontwikkelingsdoelen, eindtermen of leerplandoelen te realiseren.

Wel beschikt de school over de resultaten die de leerlingen behaalden op de toetsen van de onderwijsleerpakketten, de eigen toetsen en de toetsen van het leerlingvolgsysteem. Het vormt nog een werkpunt om deze scores op schoolniveau te brengen en om na analyse en interpretatie na te gaan wat al goed loopt of welke pijnpunten nog moeten worden weggewerkt.

**Talenbeleid** In het kader van het voeren van een talenbeleid ontwikkelt de school al een aantal waardevolle acties onder meer op het vlak van communicatie en samenwerking met ouders en op het vlak van het ondersteunen van taalzwakke kinderen. Een beknopte visie en opsomming van initiatieven in de lagere afdeling kregen een schriftelijke neerslag in een beleidstekst. Toch kunnen we niet spreken van een structureel ingebed talenbeleid dat doelgericht vorm krijgt en door het schoolteam opgevolgd, geëvalueerd en indien nodig ook bijgestuurd wordt.



**GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die relevante noden van leerlingen in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Aansluitend bij deze visie organiseert het team soms acties vanuit operationele doelen. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten gedeeltelijk aan op de vooropgestelde doelen. Het schoolteam heeft veeleer in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

Er is enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid heeft het schoolteam in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een aantal teamleden.

## 6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

### 6.1 Wat doet de school goed?

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De thematische werking in de kleuterafdeling zorgt in de meeste klassen voor horizontale samenhang.
- Meerdere kleuteronderwijzers organiseren geregeld activiteiten die erop gericht zijn om de kleuters de verschillende domeinen van het leergebied muzische vorming te laten verkennen en ervaren.
- De onderwijzers hechten veel belang aan verschillende vormen van lezen en investeren in lees- en boekpromotie.
- De meeste onderwijzers leveren inspanningen om op basis van foutenanalyses bij genormeerde toetsen leerlingen gericht te remediëren voor aspecten van Nederlands.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- Met waardevolle initiatieven als afvalsortering, compostering, yogalessen, sportieve randactiviteiten, uitwisseling met een Waalse school, een projectweek ... toont de school haar eigentijds karakter.
- Alle leerkrachten volgen het welbevinden en de betrokkenheid van hun leerlingen op.
- Alle onderwijzers leveren inspanningen om bij het rapport positieve, stimulerende beoordelingen neer te schrijven.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- Het leerkrachtenteam waardeert in sterke mate de inzet, het vertrouwen, het functioneren en het participatief leiderschap van de directeur.
- In de school heerst een warme en collegiale sfeer die samenwerking en overleg mogelijk maakt.
- Met tevredenheidsbevragingen bij diverse participanten wil het schoolteam een zicht krijgen op de kwaliteit van de schoolwerking.

## 6.2 Wat kan de school verbeteren?

### Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen, uitgaande van hun dominante themadoelen en -begrippen, de efficiëntie van hun plannings-, observatie- en bewakingsinstrumenten optimaliseren.
- De kleuteronderwijzers kunnen bij elke thema-uitwerking tijd voorzien om doelgericht te observeren en te remediëren.
- De kleuteronderwijzers kunnen meer inspanningen leveren om het globale aanbod verticaal op te bouwen en op elkaar af te stemmen.
- De onderwijzers kunnen afspraken maken omtrent een doelgerichte evaluatie van het globale taalaanbod Nederlands.
- De onderwijzers kunnen de evaluatie van luister-, spreek-, en creatieve schrijfopdrachten meer gelijkgericht benaderen.
- De onderwijzers kunnen het aanbod aan wandplaten en onthoudboekjes stroomlijnen en uitbreiden.

### Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan het pedagogisch project en de zorgvisie verder concretiseren op de klasvloer.
- De zorgondersteuning kan meer ingezet worden op leerkrachtniveau.
- De gebruiksvriendelijkheid van het elektronisch volgsysteem kan vergroot worden.
- Voor het leergebied Frans kunnen de onderwijzers het aanbod, de evaluatie en de rapportering meer in overeenstemming brengen met de visie en de leerplandoelen van het leerplan.
- Het schoolteam kan de visie op rapporteren verder uitwerken en stroomlijnen.
- De onderwijzers kunnen in het rapport de talenten van alle leerlingen meer zichtbaar maken (hoofd, hart en handen).
- Het schoolteam kan de evaluatie- en rapporteringspraktijk voor meerdere leergebieden en leergebiedoverschrijdende thema's sterker laten aansluiten bij ontwikkelingsdoelen, eindtermen, leerplandoelen en hun onderliggende visie en uitgangspunten.
- De onderwijzers kunnen afspraken maken om moeilijker meetbare leerdomeinen op een valabele wijze te evalueren en erover te rapporteren.

### Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan de pedagogisch-didactische aansturing en het overleg dat daarmee gepaard gaat adequater organiseren.
- De directeur kan het leerkrachtenteam gericht opvolgen, coachen en aansturen.
- De school kan met de leerlingen van het zesde leerjaar jaarlijks deelnemen aan een gevalideerde eindtoets.

## 6.3 Wat moet de school verbeteren?

### Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers moeten de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie planmatig en meer doelbewust nastreven.
- De onderwijzers moeten de eindtermen voor muzische vorming meer gradueel uitwerken en bereiken.
- Het schoolteam moet maatregelen nemen om de tekorten voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne weg te werken.

## 7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

### **BEPERKT GUNSTIG**

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
  - voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wiskundige initiatie.
  - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **26-04-2020** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

### **GUNSTIG**

- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

## 8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

| Namens het inspectieteam                                          | Voor kennisname namens het bestuur   |
|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
|                                                                   |                                      |
| <b>Eddy LAMBERTS</b><br>de inspecteur-verslaggever                | <b>Michel MEURIS</b><br>de directeur |
| Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school |                                      |